

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 19152/2022
06.04.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Вујичић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Трифуновић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5474/21 од 23.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.04.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5474/21 од 23.05.2022. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 21061/19 од 25.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је раскинут уговор о купопродаји стана закључен између АА из ... у својству продавца и ББ из ... у својству купца, закључен и оверен пред Првим основним судом у Београду дана 10.02.2011. године под Ов1 бр. 16971/11, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 81.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5474/21 од 23.05.2022. године, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П 21061/19 од 25.05.2021. године, усвојен евентуални тужбени захтев тужиоца и утврђено да је раскинут уговор о купопродаји стана закључен између тужиоца у својству продавца и туженог у својству купца, оверен пред Првим основним судом у Београду дана 10.02.2011. године под Ов1 бр. 16971/11. Тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова првостепеног и другостепеног поступка исплати износ од 160.100,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побиијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном након расправе одржане пред другостепеним судом, следи да су тужилац као продавац и тужени као купац, дана 10.02.2011. године закључили и судски оверили уговор о купопродаји стана. Чланом 1. уговора констатовано је да је продавац ванкњижни власник стана површине 36,06м² на кп. бр. .. КО Чланом 3. уговорена је купопродајна цена у износу од 27.045 евра у динарској противвредности уз констатацију да је купац, на тај дан након овере купопродајног уговора, исплатио 18.931 евро у динарској противвредности а да ће остатак од 8.114 евра у динарској противвредности исплатити приликом уселења. Чланом 5. уговора продавац се обавезао да ће о свом трошку извршити побројане занатске радове. Чланом 6. продавац се обавезао да ће предати у посед купљену непокретност купцу најкасније до 31.03.2011. године. Странке су 16.03.2012. године закључиле, али нису судски овериле, анекс 1 уговора о купопродаји стана, констатујући да купац продавцу, након овере главног уговора, није исплатио уговорену суму од 18.931 евро у динарској противвредности, те да ће посебна признаница, оверена у суду о исплати наведене суме бити доказ да је купац измирио први део финансијских обавеза према продавцу. Истога дана странке су потписале, али своје потписе нису судски овериле и споразумни раскид уговора о купопродаји стана. Чланом 3. поменутог споразума констатовано је да продавац враћа купцу 18.931 евро у динарској противвредности, а купац потписом на споразуму признаје да је од продавца примио наведени износ. Дана 10.05.2012. године странке су потписале и вансудско поравнање, које није судски оверено, у коме је наведено да су учесници поравнања сагласи да тужени, као купац, дугује продавцу износ од 12.000 евра на име дела купопродајне цене за предметни стан, да је истога дана купац исплатио продавцу износ од 600 евра на име трошкова, да тужени у року од пет дана од дана потписивања поравнања, на име дела дуга у износу од 5.000 евра, преда продавцу путничко возило марке „Опел Астра“ 2005. годиште. Истога дана 10.05.2012. године тужени је својеручно написао, потписао и судски оверио изјаву којом је потврдио да није исплатио тужиоцу износ од 18.931 евро у динарској противвредности, а како је наведено у уговору о купопродаји стана. Тужилац је у више наврата позивао туженог да исплати цену уговорену спорним уговором, али до тога није дошло. Наведени износ који је тужени исплатио тужиоцу је износ од 2.000 евра на име аванса, 600 евра и 5.000 евра кроз предају тужиоцу возила марке „Опел Астра караван“. Тужилац туженог није увео у посед предметног стана, те је тужени у посед стана ушао у току овог спора, мимо воље тужиоца, у септембру 2015. године, у чијем поседу се и даље налази.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, док је другостепени суд укинуо првостепену пресуду, усвојио евентуални тужбени захтев и утврдио да је раскинут уговор о купопродаји стана закључен између тужиоца у својству продавца и туженог у својству купца. Имајући у виду да су радови на стану изведени до краја 2011. године, а да тужени своју обавезу да одмах по овери уговора плати износ од 18.931 евро није испунио, већ је укупно исплатио свега 7.600 евра, што је незнатно испуњење уговорне обавезе, према становишту другостепеног суда основано је тужилац захтевао раскид уговора због неиспуњења.

Међутим, основано је ревизијом туженог указано да је другостепени суд одлучио о тужбеном захтеву да је уговор раскинут, о чему је правноснажно пресуђено, тако што је одбијен тужбени захтев да се утврди да је предметни уговор о купопродаји непокретности раскинут. И по налажењу Врховног касационог суда, другостепени суд је усвајајући евентуални тужбени захтев утврдио да је раскинут уговор о купопродаји стана иако је о идентичном тужбеном захтеву, утврђењу да је раскинут уговор о

купопродаји стана правноснажно одлучено одбијањем примарног тужбеног захтева, док је евентуалним тужбеним захтевом предложено да се пресудом ракине уговор о купопродаји стана. При томе је другостепени суд, супротно изреци, где је утврђено да је раскинут уговор о купопродаји стана, у разлозима своје одлуке оценио да основано тужилац захтева раскид уговора због неиспуњења.

Приликом утврђења чињеница на основу којих је примењено материјално право, другостепени суд је ценећи исказ туженог, закључио да је његов исказ недоследан и противречан сам себи јер је тврдио да је пре овере уговора исплатио прву рату купопродајне цене у целости, да би након тога изјавио да је његов дуг износио 12.000 евра, а што је противречно његовој судски овереној изјави од 10.05.2012. године, коју је тужени лично написао и потписао, а којом је потврдио да тужиоцу није исплаћена прва рата на име цене. Основано је ревизијским наводима туженог истакнуто да је другостепени суд оценио само исказ туженог а да уопште није оценио исказ тужиоца, чиме је по налажењу Врховног касационог суда учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези са одредбом члана 8. ЗПП где је прописано да суд одлучује по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, које ће чињенице да узме као доказане, због чега чињенично стање није правилно и потпуно утврђено.

Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање имало је за последицу и погрешну примену материјалног права.

Другостепени суд ће у поновном поступку поступити по примедбана из овог решења, оценити све изведене доказе сагласно одредби члана 8. ЗПП, па пошто правилно и потпуно утврди чињенично стање, примениће материјално право, одредбе Закона о облигационим односима које регулишу питање раскидања уговора због неиспуњења и донесе нову и на закону засновану одлуку, при чему ће водити рачуна и о ком тужбеном захтеву је правноснажно одлучено (примарном или евентуалном).

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић